

Upravni postopek

Upravni organ pri odločanju spoštuje pravila splošnega upravnega postopka. Postopek se začne na pobudo:

- stranke ali
- po uradni dolžnosti.

Upravni organ ugotavlja dejstva, ki so pomembna za odločitev ter na to izda upravno odločbo. Zoper odločbo je mogoče sprožiti sodno varstvo (to je upravni spor).

Sodišče sprejema svoje odločitve po sodnih postopkih, ki omogočajo popolno ugotavljanje dejstev in zakonito odločanje.

Uprava v najširšem pomenu besede pomeni urejanje življenja v različnih skupnostih.

V ožjem pomenu pa označuje organ v neki skupnosti. Ti organi opravljajo pomožno dejavnost v teh skupnostih. **Javna uprava** je pojem za celotno upravno dejavnost, torej za dejavnost državne uprave in javnih služb.

Javna uprava je pojem za celotno javno dejavnost, torej dejavnost klasične državne uprave in dejavnost javnih služb.

Za državno upravo je značilna oblastna komponenta, saj lahko organi državne uprave pri svojem ukrepanju uporabljajo tudi prisilna sredstva (seveda v skladu z ustavo in zakoni).

Stroški upravnega postopka

Stroški upravnega postopka so stroški, ki nastanejo organu ali stranki zaradi postopka ali med postopkom. Mednje prištevamo na primer potne stroške, stroške za oglase, ogleda, tolmače, izgubo dohodka in podobno.

V upravnem postopku ločimo splošne in posebne stroške.

Splošni stroški so izdatki organa za njegovo redno delo (plače, materialni stroški). Plačajo se iz državnega proračuna.

Posebni stroški -> vedno gredo v breme tistega na čigar zahtevo se je postopek začel. Nastajajo zaradi vodenja upravnega postopka. To so izdatki za potne stroške za uradne osebe, izdatki za priče, izvedence, tolmače, pravno pomoč.

Upravne takse

Taksa je pristojbina za uradno opravilo. Upravne takse se plačuje za spise in dejanja v upravnih in drugih javnopravnih stvareh pri upravnih

organih. Takse se plačujejo samo za tiste spise in dejanja, ki jih določa taksna tarifa zakona o upravnih taksah.

Sodišča

Vrste in pristojnosti sodišč

Sodstvo je samostojna veja oblasti. Sodišča pravno varujejo pravice in svoboščine ter odločajo o konkretnih pravnih razmerjih.

Sodišča morajo pri delovanju upoštevati temeljna načela:

(neodvisnost, ustavnost, zakonitost, javnost, demokratičnost, tajnost).

Prepovedano je ustanavljanje izrednih sodišč (imajo poenostavljene postopke, stroge kazni, ni pritožbe)

V mirnem času ni vojaških sodišč.

Vrste sodišč:

- ▣ **OKRAJNA SODIŠČA** (kazenska in civilne zadeve) 44
- ▣ **OKROŽNA SODIŠČA** (težja kazniva dejanja) 11
- ▣ **VIŠJA SODIŠČA - PRITOŽBENA** (rešujejo pritožbe zoper sode okrajnih in okrožnih sodišč)
- ▣ **VRHOVNO SODIŠČE RS** (odloča na 3. stopnji zoper odločbe višjih sodišč)
- ▣ **SPECIALIZIRANA SODIŠČA** - delovna in socialna (odloča o delovnih sporih in sporih s področja socialne varnosti)
- ▣ **UPRAVNA SODIŠČA** (odločajo o zakonitosti aktov in delovanju upravnih organov)

Sodišče za svoje usluge zaračunava sodne takse.